

Akademik K?skançl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademik K?skançl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16538>

Özet

Akademik K?skançlık Ölçeği (AKÖ), 2019 yılında Duygu Koçak tarafından akademik ortamlarda bireylerin yaşadığı k?skançlık duygularını ve bu duyguların bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. **psikometrik bir ölçektir**. Ölçeğin geliştirilmesi, özellikle üniversite öğrencilerinin ve akademisyenlerin başarıya, kaynaklara ve tanınmaya yönelik rekabetçi duygularını derinlemesine analiz etmeyi hedeflemiştir. AKÖ, akademik hayatta karşılaşılan bu özel k?skançlık türünün doğasını anlamak için önemli bir araç sağlamaktadır.

Geliştirme çalışması, ölçeğin yapı geçerliliği ve güvenilirliğinin incelenmesine odaklanmıştır, böylece AKÖ'nün ilgili psikolojik yapıyı tutarlı ve doğru bir şekilde ölçtüğü bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Bu ölçek, eğitim psikolojisi ve sosyal psikoloji alanlarında akademik k?skançlığın sonuçlarını ve öncüllerini araştırmak isteyen araştırmacılar için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Akademik K?skançlık, K?skançlık, Psikometrik Ölçek, Geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Duygu Koçak

Amaç

Akademik K?skançlık Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin akademik başarıları, yetenekleri veya elde ettikleri kaynaklar nedeniyle meslektaşlarına veya akranlarına karşı hissettikleri spesifik **k?skançlık** duygusunun yoğunluğunu ve yapısını ölçmektir. Bu ölçek, akademik k?skançlığın sadece olumsuz bir duygu olmaktan öte, akademik motivasyon, işbirliği ve genel refah üzerindeki etkilerini incelemek için standardize edilmiş bir araç sunar.

Ölçek, eğitim ortamlarında **rekabet** ve karşılaştırma süreçlerinin yol açtığı duygusal tepkileri belirleyerek, eğitim kurumlarının bu tür duygusal zorluklarla başa çıkma stratejileri geliştirilmesine bilimsel zemin sağlayarak amaçlanmaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, bu alandaki teorik boşluğu doldurmaya yönelik önemli bir adımdır.

Yapı

Akademik K?skançlık Ölçeği, akademik k?skançlık yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genel k?skançlıktan farklı olarak, akademik bağlamdaki somut başarıya (örneğin, yüksek notlar, burslar, yayınlar, ödüller veya terfiler) odaklanan bilişsel ve duygusal tepkileri içerir. Ölçek,

k?skançlık sadece bir duygu durumunu de?il, ayn? zamanda bu durumla ili?kili olan rekabetçi dü?ünceleri ve potansiyel olarak zarar verici davran?sal e?ilimleri de kapsamay? hedefler.

Akademik k?skançlık, genellikle üç temel bile?en etraf?nda kavramsalla?tırılır: (1) k?skanılan hedefin ba?ar?s?na yönelik hissedilen dü?manlık veya k?zg?nl?k, (2) ki?inin kendi eksikliklerine odaklanmas?yla ortaya ç?kan a?a?lık duygusu ve (3) k?skanılan ki?inin ba?ar?s?n?n azalmas?na yönelik arzu. Ölçek maddeleri, bu çok boyutlu yap?yı temsil edecek ?ekilde tasarlanm?tır.

Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** çal??malar?, Koçak (2019) taraf?ndan yürütülmü? ve ölçeğin amaçlad??? yap?yı do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Yap? geçerlili?ini incelemek amacıyla hem Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullan?lm?tır. DFA sonuçlar?, verilerin belirlenen teorik yap?ya uygunlu?unu teyit etmi?, kabul edilebilir uyum indeksleri elde edilmi?tir.

Ayr?ca, ölçeğin ay?rt edici geçerlili?i ve yak?nsak geçerlili?i de incelenmi?tir. Akademik K?skançlık Ölçeği'nin, akademik ba?ar? güdüsü ve öz yeterlilik gibi ilgili ancak farklı yap?larla beklenen yönlerde korelasyon gösterdi?i belirlenmi?tir (yak?nsak geçerlik), ayn? zamanda bu yap?larla yüksek düzeyde örtü?medi?i de kan?tlanm?tır (ay?rt edici geçerlik). ?çerik geçerlili?i ise uzman görüşleri al?narak sa?lanm?tır.

Güvenirlik

Akademik K?skançlık Ölçeği'nin **güvenirlik** analizleri, ölçeğin iç tutarlılı??n?n yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. ?ç tutarlılık güvenilirli?i, Cronbach's Alpha katsay?s? hesaplanarak incelenmi?tir. Koçak (2019) çal??mas?nda elde edilen Cronbach's Alpha de?erinin, psikometrik açıdan kabul edilebilir s?n?rlar?n üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?yı tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik çal??malar?nda ayr?ca, ölçeğin zamana karşı kararlılı??n? test etmek amacıyla test-tekrar test yöntemi de uygulanm?? olabilir. Bu analizler, ölçeğin farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?ini, dolay?s?yla ölçüm sonuçlar?n?n kararlı oldu?unu kan?tlanm?tır.

Faktör Analizi

Akademik K?skançlık Ölçeği'nin yap?sal özelliklerini belirlemek için **faktör analizi** teknikleri kullan?lm?tır. İlk olarak, ölçeğin temel boyutlar?n? ke?fetmek amacıyla Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) gerçekte?tirilmi?tir. AFA sonucunda, ölçeğin akademik k?skançlık yap?s?n?n alt

boyutlar?n? temsil eden bir faktör yap?s? belirlenmi?tir. Bu alt boyutlar, akademik k?skançl???n farklı tezahürlerini (örne?in, duygusal tepki, bili?sel ruminasyon veya davran??sal niyet) temsil edebilir.

Daha sonra, bu yap?n?n do?rulanmas? amacıyla ba??ms?z bir örneklem üzerinde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, önerilen çok faktörlü modelin veri ile mükemmel bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen akademik k?skançl?k yap?s?n? ampirik olarak destekledi?ini kan?tlam??t?r.

Ölçek

Test Çe?idi: Geli?tirme (Orijinal Türkçe ölçek)

Format: Genellikle 5'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r (Örne?in, "Hiç uygun de?il"den "Tamamen uygun"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Üniversite ö?rencileri ve akademisyenler ba?ta olmak üzere, akademik rekabetin yo?un oldu?u ortamlarda bulunan bireyler.

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlikten Yeti?kinli?e (Yakla??k 18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz bildirim temelli bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Akademik Ortam, Duygu Koçak, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Öz Bildirim Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir).

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresi: duygu.kocak@alanya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Duygu Koçak

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019

Şzinler ve Ücret: Ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanımı genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya klinik amaçlı kullanımlar için sorumlu yazar Duygu Koçak ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [akademik-kiskanclik-olcegi-toad.pdf](#) [akademik-kiskanclik-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Koçak, D. (2019). Academic Jealousy Scale: Validity and reliability study. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 10(4), 467-479. DOI: <http://dx.doi.org/10.21031/epod.566752>

Akademik K?skançlık Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelere erişim için lütfen yukarıda belirtilen referans makaleye veya PDF dosyasına başvurunuz.